

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Філологічний факультет

Кафедра української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної

роботи Наталія МИХАЛЬЧЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОПИС У КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ
ВИКЛАДАЧА ФАХОВОГО ПЕРЕДВИЩОГО ТА ВИЩОГО ЗАКЛАДУ**

ступінь магістра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література),

освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література)»

2024 – 2025 навчальний рік

Розробник: Мікрюкова Катерина Олександрівна, старший викладач, кандидат філологічних наук, старший викладач (Катерина МІКРІЮКОВА)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови і літератури
Протокол №1 від «26» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри (Лілія РУСКУЛІС)

«26» серпня 2024 р.

Анотація

Український правопис як історична категорія – динамічна система, що постійно змінюється в часі. Курс «Новий український правопис у контексті підготовки викладача фахового передвищого й вищого закладу освіти» є важливим для формування кваліфікованого фахівця, який не лише ґрунтовно знає особливості української мовної системи, але й уміє реалізувати ці знання на практиці, мовлення якого відповідає нормам української літературної мови. У процесі вивчення курсу студенти – майбутні викладачі фахових передвищих і вищих закладів освіти – оволодівають орфографічними, граматичними, пунктуаційними нормами сучасної української літературної мови; відчують внутрішню потребу дотримуватися норм сучасної української літературної мови; усвідомлюють те, що з огляду на динамічний характер мовної норми зміни в мовно-писемній практиці – явище цілком природне; виробляють правописні та пунктуаційні навички відповідно до змін у сучасній редакції правопису. Цей курс є необхідним навчальним елементом професійного становлення та розвитку студентів вищих навчальних закладів України. Знання та вміння, отримані студентом під час вивчення цієї навчальної дисципліни, використовуються в подальшому при вивченні усіх наступних дисциплін професійної підготовки викладача-філолога.

Ключові слова: правопис, орфографія, пунктуація, графіка, орфограма, пунктограма, орфографічне правило.

Summary

Ukrainian orthography as a historical category is a dynamic system that constantly changes over time. The course «New Ukrainian orthography in the context of training a teacher of a specialized pre-university and higher education institution» is important for the formation of a qualified specialist who not only thoroughly knows the peculiarities of the Ukrainian language system, but also knows how to implement this knowledge in practice, whose speech corresponds to the norms of the Ukrainian literary language. In the process of studying the course, students - future teachers of specialized pre-university and higher education institutions - master the orthographic, grammatical, punctuation norms of the modern Ukrainian literary language; feel an internal need to adhere to the norms of the modern Ukrainian literary language; realize that, given the dynamic nature of the language norm, changes in language and writing practice are a completely natural phenomenon; develop orthography and punctuation skills in accordance with changes in the modern edition of orthography. This course is a necessary educational element of professional formation and development of students of higher educational institutions of Ukraine. The knowledge and skills acquired by the student during the study of this academic discipline are used later in the study of all subsequent disciplines of the professional training of a philology teacher.

Key words: orthography, punctuation, graphics, punctuation, orthography rule.

1. Опис навчальної дисципліни
Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Варіативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – науковий проєкт	Спеціальність: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	<i>Рік підготовки:</i>	
		1	
Загальна кількість годин-120		<i>Семестр</i>	
		2	
Тижневих годин для денної форми навчання: 6 аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Ступінь магістра	<i>Лекції</i>	
			14
		<i>Практичні, семінарські</i>	
			26
		<i>Самостійна робота</i>	
			80
		Вид контролю: залік	

Мова навчання – українська.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 40 год. – аудиторні заняття, 60 год. самостійна робота (33,7% / 66,3%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Мета навчальної дисципліни «Новий український правопис у контексті підготовки викладача фахового передвищого й вищого закладу освіти» полягає у вивченні змін, внесених до нової редакції українського правопису стосовно графіки, орфографії та пунктуації як його підсистем.

Основні завдання дисципліни «Новий український правопис у контексті підготовки викладача фахового передвищого й вищого закладу освіти»: сформулювати у магістрів внутрішню потребу дотримуватися норм сучасної української літературної мови; розуміння того, що з огляду на динамічний характер мовної норми зміни в мовно-писемній практиці – явище цілком природне; виробити правописні та пунктуаційні навички відповідно до змін у сучасній редакції правопису.

Передумови для вивчення дисципліни: успішне володіння знаннями, уміннями і навичками з курсу «Новий український правопис у контексті підготовки викладача фахового передвищого й вищого закладу освіти» ґрунтується на знаннях із суміжних дисциплін: «Сучасна українська літературна мова», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Вступ до мовознавства».

Навчальна дисципліна складається із чотирьох кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1 Знання та розуміння предметної галузі й розуміння професійної діяльності. Уміння оперувати сучасним категоріально-термінологічним апаратом мовознавства і літературознавства; знання найважливіших філологічних вітчизняних і зарубіжних наукових шкіл.

ПРН 3 Знання фундаментальних дисциплін (методики навчання фахових дисциплін, теорії мови та літератури, лінгвофілософії) на діахронно-синхронному рівні як теоретичної бази дослідницької і прикладної діяльності в галузі мовознавства й літературознавства.

ПРН 7 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ПРН 9 Здатність до пошуку, оцінювання, інтерпретації та синтезу наукової інформації, отриманої з різних джерел.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення курсу студент оволодіває такими *компетентностями*:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1. Знання загальних питань із філософії науки, методології наукових досліджень та організації науки в Україні.

ЗК 2. Знання провідних тенденцій українського мовно-літературного процесу, основних концептуальних положень технологій філологічної освіти.

II. Фахові:

ФК 1. Набуття міцних знань із професійних дисциплін.

ФК 10. Володіння основними поняттями, концепціями і фактами сучасної мовознавчої і літературознавчої науки.

ФК 11. Володіння українською мовою на високому рівні й здатність оперувати мовними засобами на повний спектр соціокультурних явищ.

ФК 17. Здатність самостійно проводити науково-дослідницьку роботу.

ФК 19. Володіння українською мовою на високому рівні й здатність оперувати мовними засобами на повний спектр соціокультурних явищ.

ФК 20. Володіння методологічними прийомами комунікативної поведінки в різних культурних контекстах.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Становлення і розвиток українського правопису.

Тема 1. Періоди становлення українського правопису. Правописні системи до початку першої половини XIX ст. Правописна система О.Павловського. Правопис М.Максимовича. Правопис «Русалки Дністрової» 1837 р. Розвиток правописних систем другої половини XIX ст. Роль П.Куліша в мовотворчих процесах XIX ст. «Драгоманівка» 1870-х рр. «Желехівка» 1886 р. Становлення українського правопису в XX ст. Українські правописи 1921 р., 1928 р., 1933 р., 1945 р., 1960 р. Оновлена редакція українського правопису 1989-1990 рр. Проект редакції українського правопису 1999 р.

Тема 2. Нова редакція українського правопису 2019р. Актуальність, методологія та мотивація змін в останній редакції правопису. Проблемні та дискусійні питання нової редакції Українського правопису. Принципи правопису. Сучасні тенденції вироблення норм українського правопису.

Кредит 2. Концептуальні засади сучасної редакції Українського правопису.

Тема 3. Державна українська мова – мова професійного спілкування. Законодавчі основи професійної комунікації. Застосування нової редакції Українського правопису в освітньому процесі та професійній діяльності. Орфографія, основні орфографічні поняття. Чіткі зміни в Українському правописі 2019 р. Допустова варіантність в Українському правописі 2019 р.

Кредит 3. Нормативна орфографічна правильність української мови професійного спілкування.

Тема 4. Буквені позначення деяких звуків на письмі. Приголосні звуки і букви на позначення приголосних. Голосні звуки і букви на позначення голосних. Чергування голосних і приголосних звуків. Уживання м'якого знака. Правопис префіксів, суфіксів. Творення фемінитивів і використання їх у професійному мовленні. Правопис слів разом, окремо, через дефіс. Написання пів-, напів-, полу-. Уживання великої літери. Відмінювання слів іншомовного походження. Невідмінювані іменники іншомовного походження.

Кредит 4. Граматико-орфографічні норми української мови та їх використання і дотримання у професійному мовленні.

Тема 5. Уваги до правопису іменника. Особливості ступенювання прикметників. Складні випадки відмінювання і правопису числівника. Правописні особливості вживання займенника. Відмінювання і правопис дієслів. Правопис слів іншомовного походження. Правопис власних назв. Українські прізвища та імена. Відмінювання прізвищ та імен. Слов'янські прізвища та імена. Неслов'янські прізвища та імена. Складні і складені особові імена та прізвища й похідні від них прикметники. Імена та прізвища (прізвиська).

Тема 6. Українські географічні назви. Географічні назви інших країн. Географічні назви з прикметниковими закінченнями. Апостроф та м'який знак у географічних назвах. Відмінювання географічних назв. Правопис прикметникових форм від географічних назв і від назв народів. Правопис складних і складених географічних назв. Основні зміни в написанні географічних назв у редакції правопису 2019 р.

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		Л	П	ср
1	2	3	4	7
Кредит 1. Становлення і розвиток українського правопису.				
Тема 1. Періоди становлення українського правопису.	15	2	4	9

<p>Правописні системи до початку першої половини XIX ст. Правописна система О. Павловського. Правопис М. Максимовича. Правопис «Русалки Дністрової» 1837 р. Розвиток правописних систем другої половини XIX ст. Роль П. Куліша в мовотворчих процесах XIX ст. «Драгоманівка» 1870-х рр. «Желехівка» 1886 р. Становлення українського правопису в XX ст. Українські правописи 1921 р., 1928 р., 1933 р., 1945 р., 1960 р. Оновлена редакція українського правопису 1989-1990 рр. Проект редакції українського правопису 1999 р.</p>				
<p>Тема 2. Нова редакція українського правопису 2019р. Актуальність, методологія та мотивація змін в останній редакції правопису. Проблемні та дискусійні питання нової редакції Українського правопису. Принципи правопису. Сучасні тенденції вироблення норм українського правопису.</p>	15	2	4	9
Усього:	30	4	8	18
Кредит 2. Концептуальні засади сучасної редакції Українського правопису.				
<p>Тема 3. Державна українська мова – мова професійного спілкування. Законодавчі основи професійної комунікації. Застосування нової редакції Українського правопису в освітньому процесі та професійній діяльності. Орфографія, основні орфографічні поняття. Чіткі зміни в Українському правописі 2019 р. Допустова варіантність в Українському правописі 2019 р.</p>	30	2	6	22
Усього:	30	2	6	22
Кредит 3. Нормативна орфографічна правильність української мови професійного спілкування.				
<p>Тема 4. Буквені позначення деяких звуків на письмі. Приголосні звуки і букви на позначення приголосних. Голосні звуки і букви на позначення голосних. Чергування голосних і приголосних звуків. Уживання м'якого знака. Правопис префіксів, суфіксів. Творення фемінітивів і використання їх у професійному мовленні. Правопис слів разом, окремо, через дефіс. Написання пів-, напів-, полу-. Уживання великої літери. Відмінювання слів іншомовного походження. Невідмінювані іменники іншомовного походження.</p>	30	2	6	22
Усього:	30	2	6	22
Кредит 4. Граматико-орфографічні норми української мови та їх використання і дотримання у професійному мовленні.				
<p>Тема 5. Уваги до правопису іменника. Особливості ступенювання прикметників. Складні випадки відмінювання і правопису числівника. Правописні особливості вживання займенника. Відмінювання і правопис дієслів. Правопис слів іншомовного походження. Правопис власних назв. Українські прізвища та імена. Відмінювання прізвищ та імен. Слов'янські прізвища та імена. Неслов'янські прізвища та імена. Складні і складені особові імена та прізвища й похідні від них прикметники. Імена та прізвища</p>	15	4	4	7

(прізвиська).				
Тема 6. Українські географічні назви. Географічні назви інших країн. Географічні назви з прикметниковими закінченнями. Апостроф та м'який знак у географічних назвах. Відмінювання географічних назв. Правопис прикметникових форм від географічних назв і від назв народів. Правопис складних і складених географічних назв. Основні зміни в написанні географічних назв у редакції правопису 2019 р.	15	2	2	11
Усього:	30	6	6	18
Разом:	120	14	26	80

5. Теми лекційних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Становлення і розвиток українського правопису.		
1.	Тема 1. Періоди становлення українського правопису	2
2.	Тема 2. Актуальність, методологія та мотивація змін в останній редакції правопису.	2
Кредит 2. Концептуальні засади сучасної редакції Українського правопису.		
3.	Тема 3. Застосування нової редакції Українського правопису в освітньому процесі та професійній діяльності.	2
Кредит 3. Нормативна орфографічна правильність української мови професійного спілкування.		
4.	Тема 4. Основні зміни в написанні частин основи слова в редакції правопису 2019 р.	2
Кредит 4. Граматико-орфографічні норми української мови та їх використання і дотримання у професійному мовленні.		
5.	Тема 5. Уваги до правопису іменника, прикметника, числівника та дієслова.	4
6.	Тема 6. Основні зміни в написанні географічних назв у редакції правопису 2019 р.	2
Усього:		14

6. Теми практичних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Становлення і розвиток українського правопису.		
1.	Тема 1. Розвиток правописних систем.	4
2.	Тема 2. Проблемні та дискусійні питання нової редакції Українського правопису.	4
Кредит 2. Концептуальні засади сучасної редакції Українського правопису.		
3.	Тема 3. Державна українська мова – мова професійного спілкування. Законодавчі основи професійної комунікації.	6
Кредит 3. Нормативна орфографічна правильність української мови професійного спілкування.		
4.	Тема 4. Приголосні звуки і букви на позначення приголосних. Голосні звуки і букви на позначення голосних. Відмінювання слів	6

	іншомовного походження.	
Кредит 4. Граматико-орфографічні норми української мови та їх використання і дотримання у професійному мовленні.		
5.	Тема 5. Правопис самостійних частин мови	4
6.	Тема 6. Правопис географічних назв	2
	Усього:	26

7. Самостійна робота
Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Становлення і розвиток українського правопису.		
1.	Тема 1. Розвиток правописних систем. Опрацювання наукових джерел із теми. Підготовка відеолекції та презентації. Аналітичний огляд джерела (Фаріон І. Правопис – корсет мови. Український правопис як культурно-політичний вибір. Львів: Свічадо, 2004. 120 с.) Редагування текстів. Робота зі словниками.	9
2.	Тема 2. Проблемні та дискусійні питання нової редакції Українського правопису. Опрацювання наукових джерел із теми. Створення ментальних карт до публікацій, присвячених дискусійним питанням нової редакції Українського правопису. Формулювання «take-home message». Орфографічний аналіз текстів.	9
Кредит 2. Концептуальні засади сучасної редакції Українського правопису.		
3.	Тема 3. Законодавчі основи професійної комунікації. Застосування нової редакції Українського правопису в освітньому процесі та професійній діяльності. Опрацювання наукових джерел із теми. Побудова логічних схем. Виконання та добір вправ із теми. Орфографічний аналіз слів. Підготовка презентації. Редагування текстів. Робота зі словниками.	22
Кредит 3. Нормативна орфографічна правильність української мови професійного спілкування.		
4.	Тема 4. Уживання великої літери. Відмінювання слів іншомовного походження. Невідмінювані іменники іншомовного походження. Опрацювання наукових джерел із теми. Побудова логічних схем. Виконання та добір вправ із теми. Орфографічний аналіз слів. Добір мовних прикладів. Підготовка презентації.	22
Кредит 4. Граматико-орфографічні норми української мови та їх використання і дотримання у професійному мовленні.		
5.	Тема 5. Відмінювання та правопис прізвищ та імен. Опрацювання наукових джерел із теми. Побудова логічних схем.	7

	Виконання та добір вправ із теми. Орфографічний аналіз слів.	
6.	Тема 6. Правопис географічних назв. Опрацювання наукових джерел із теми. Побудова логічних схем. Виконання та добір вправ із теми. Орфографічний аналіз слів. Підготовка тестів до теми.	11
	Усього:	80

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

1. Підготовка відеоуроку з поясненням орфограм та пунктограм .
2. Створення індивідуального проєкту.
3. Розробка банку тестів із дисципліни «Новий український правопис у контексті підготовки викладача фахового передвищого й вищого закладу освіти».

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння й засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно за умови, якщо відповідь повна, вичерпна, насичена термінологією з курсу; визначається точністю, послідовністю і логічністю; відповідає мовним нормам. У ході відповіді студент розкриває питання, передбачені для самостійного опрацювання, наводить приклади на підтвердження теоретичного матеріалу.

Студенту виставляється дуже добре, якщо відповідь повна, вичерпна, насичена термінологією з курсу; визначається точністю, послідовністю і логічністю; відповідає мовним нормам. У ході відповіді студент розкриває питання, передбачені для самостійного опрацювання, наводить приклади на підтвердження теоретичного матеріалу. У ході відповіді наявні незначні мовленнєві огріхи.

Студенту виставляється добре, відповідь змістовна, однак неповна, репліки

недостатньо вдалі, оскільки не враховують належним чином використання термінологічної лексики; порушується послідовність і логічність викладу думок; надається перевага невербальній комунікації; трапляються суттєві мовленнєві огріхи.

Студенту виставляється достатньо, якщо він володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, поверхово і фрагментарно або володіє частиною навчального матеріалу, уміє застосовувати знання в стандартних ситуаціях, але порушує послідовність і логічність викладу думок. У відповіді трапляються суттєві мовні помилки.

Студенту виставляється задовільно, якщо він бере участь в обговоренні теоретичних питань практичного заняття, проте, відповіді є недостатніми за обсягом (до 5-6 реплік), елементарними за змістом, зі значною кількістю помилок різного роду.

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 200 до 400 балів (за 4 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний **розподіл балів, які отримують студенти за чотири кредити.**

Поточне оцінювання та самостійна робота						КР	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	400/100
45	45	90	90	45	45		

10. Засоби діагностики

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи, презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

11. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, спостереження над мовним матеріалом, порівняльний; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу. Це, наприклад, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, метод проблемного викладу матеріалу), робота з художнім текстом, метод бесіди, комп'ютерна підтримка навчального процесу.

12. Рекомендована література

Базова

1. Вихованець І. Р., Городенська К. Г., Загнітко А. П., Соколова С. О. Граматика сучасної української літературної мови. Морфологія / за ред. К. Г. Городенської. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017. 752 с.

2. Громик Ю. В. Український правопис: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 140 с.

3. Історія українського правопису: XVI — XX століття. Хрестоматія. Київ: Наукова думка, 2004. 584 с.

4. Козленко І. В. Українська пунктуація: навчальний посібник. Київ: Вид.-поліграф. центр "Київ. ун-т", 2009. 320 с.

5. Кучеренко І.А. Імплементация нової редакції Українського правопису у фаховому спілкуванні педагога ЗП(ПТ)О: електронний навчальний курс. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2023. 61 с.

6. Німчук В. Проблеми українського правопису в XX–XXI ст. / В. Німчук. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет, інформаційно-

видавничий відділ, 2002. 116 с

7. Плющ М. Я. Граматика української мови. Морфеміка. Словотвір. Морфологія: підручник. Київ: Слово, 2011. 328 с.

8. Плющ М. Я., Бевзенко С. П., Грипас Н. Я. та ін. Сучасна українська літературна мова: підручник / за ред. М. Я. Плющ. 7-е вид., стер. Київ: Вища шк., 2009. 430 с.

9. Сучасна українська літературна мова. Морфологія. Синтаксис : підручник / А. К. Мойсієнко [та ін.]. Київ: Знання, 2010. 374 с.

10. Сучасна українська мова: підручник / за ред. О. Д. Пономарева. 4-те вид. Київ: Либідь, 2008. 488 с.

11. Український правопис / НАН України; Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. Київ: Наукова думка, 2015. 288 с. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/pravopys/pravopys2015.htm>

12. Український правопис. Київ: Наукова думка, 2019. 393 с.

13. Фаріон І. Правопис – корсет мови. Український правопис як культурно-політичний вибір. Львів: Свічадо, 2004. 120 с.

14. Ющук І. П. Практикум з правопису і граматики української мови. Київ: Освіта, 2012. 270 с. Режим доступу: <https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/dpdf>

15. Яцимірська М. Г. Сучасна українська мова: практикум із пунктуації: навчальний посібник. Київ: Знання, 2009. 262 с.

Допоміжна

1. Бондаренко Н.В. Властивості українського правопису як основа формування правописної компетентності учнів / Неллі Бондаренко // Українська мова і література в школі. 2013. №1. С.7-12.

2. Бондаренко Т. Г. До проблеми феномена помилки. Вісник Черкаського університету. Педагогічні науки. Черкаси : ЧДУ, 2001. Вип. 23. С. 10–13.

3. Бурячок А. Про зміни та доповнення в третьому виданні «Українського правопису» / А. Бурячок. К., 1992. №7. С. 11.

4. Бурячок А. Що змінилося в «Українському правописі?» / А. Бурячок. К., 1997. – С. 80–81.

5. Гашута М. О. Історія становлення українського правопису. URL: https://donnaba.edu.ua/journal/images/2016-4/2016-04_15-20.pdf

6. Глазова О. П. Українська орфографія. Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти: навчальний посібник. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. 284 с.

7. Глазова О. П. Українська пунктуація. Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти: навчальний посібник. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. 252 с. 48

8. Граматичний словник української літературної мови. Словозміна: Близько 140000 тис. слів / відп. ред. Н. Ф. Клименко. Київ: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2011. 760 с.

9. Гримашевич Г. Новий український правопис: історія, сучасність, перспективи. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/35726/>

10. Григор'єва О. Чим більшовицькій системі не догодила літера г? Дзеркало тижня. 2013. № 3. 25 січня. С.22-24.

11. Даниляк О.О. Проблеми застосування нової редакції українського правопису в нормативно-правових актах органів державної влади. URL: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/3_2022/24.pdf

12. Думчак І.М. Порівняльний аналіз змін у проекті українського правопису 1999 року та чинній редакції українського правопису 2019 року // Закарпатські філологічні студії. Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Т. 1, вип. 26. С. 47–51.

13. Єгорова Т. Д. Практичний курс української мови: навчальний посібник. 2-ге

вид. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 160 с.

14. Жайворонок В. В. Велика чи мала літера?: словник-довідник. Київ: Наук. думка, 2004. 203 с.

15. Історія українського правопису XVI–XX століття [Текст] : хрестоматія / В. Німчук, Л. Зизаній, М. Смотрицький [та ін.]; упоряд., передне сл. В. Німчук. К. : Наукова думка, 2004. 583 с.

16. Клипа Н. І., Кайдаш А. М. Українська мова. Синтаксис і пунктуація: навчальний посібник. Ніжин: Вид-во НДУ ім. М.Гоголя, 2007. 160 с.

17. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту: навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 423 с.

18. Москаленко А. А. Історія українського правопису (радянський період). Одеса : ОДУ, 1968. 44 с.

19. Омельчук С. Сучасна українська лінгводидактика: норми в термінології і мовна практика фахівців : монографія. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2019. 356 с.

20. Орфографія / Г. О. Козачук // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. URL: <https://esu.com.ua/article-75952>

21. Ощипко І. Деякі зауваження до четвертого видання українського правопису : Український правопис і наукова термінологія: проблеми норми і сучасність / І. Ощипко // Матеріали засідань мовознавчої комісії і комісії всесвітньої літератури НТШ у Львові 1996–1997 років. Л., 1997. С. 70–75.

22. Плоха В. Л. Етапи становлення українського правопису. Збірник наукових праць ДонНАБА. Вип. № 3. 2016 (4). С. 37–41.

23. Попович І. До проблеми підвищення орфографічної та пунктуаційної грамотності учнів // Українська мова і література в школі. 2010. №3. С. 13–18.

24. Пуряєва Н.В. Проблеми правопису префіксів і суфіксів в «Українському правописі» 2019 року. // Українська мов023.№ 2 (86).С. 101-115.

25. Семенов О.М. Культура наукової української мови: навчальний посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 216 с.

26. Словник дієслівного керування / Л. Колібаба, В. Фурса. Київ : Либідь, 2017. 656 с.

27. Стратулат Н.В., Проценко Г.П. Правописні зміни в новому українському правописі: особливості їх реалізації у фаховому мовленні. URL: <https://doi.org/10.32838/2663-6069/2020.1-1/23>

28. Українська мова у XX сторіччі: історія лінгвоциду. Документи і матеріали / За ред. Л. Масенко. К. : Києво-Могилянська академія, 2005. 399 с.

29. Український орфографічний словник: Близько 165 тис. слів / за ред. В. М. Русанівського ; уклад.: В. В. Чумак та ін. 5-е вид., переробл. і доповн. Київ: Довіра, 2006. 940 с.

30. Український орфографічний словник: понад 175 тис. слів / за ред. В. Г. Скляренка. 9-е вид., переробл. і доповн. Київ: Дніпро, 2009. 1011 с.

31. Хом'як І. М. Теоретичні основи правописних норм української мови. Наукові записки. Серія «Філологічна». Острог : Вид-во НаУОА. 2009. С.409-416.

32. Шатілова Н. Формування правописної компетентності учнів на уроках української мови в середній школі. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/65-3-51>

33. Шевчук С.В., Лобода Т.М. Практикум з української мови. Модульний курс : Навчальний посібник. Київ : Алерта, 2009. С.18-19.

34. Шульська Н. М., Громик Л.І., Кевлюк І. В., Орфографічна культура сучасної ділової комунікації: помилкові явища писемного мовлення // Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. Том 35 (74). №1, 2024. С.80-86.

35. Ярощук М.С., Озеранський І.С. Орфографічний та семантичний аналізи тексту. Вінниця : ВНТУ, 2020 . С. 43-45

3. Інформаційні ресурси

1. Желязкова В.В., Мікрюкова К.О. Орфографічний практикум. Збірник вправ для студентів спеціальності «Прикладна лінгвістика». Миколаїв : «ПП Різо-графіка», 2014. 262 с. (репозитарій).

2. Словники України online. URL.: <https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>

3. Український лінгвістичний портал. . URL.: <https://www.ulif.org.ua/>

4. Сайт Інституту мовознавства імені О. О. Потебні НАН України. URL: <http://www.inmo.org.ua/library.html>.

5. Сайт Інституту української мови НАН України. URL: <http://www.nas.gov.ua>

6. Українська мова. Енциклопедія. URL <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>